

Sygn. akt: IV Ca 577/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny – Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący – SSO Waclaw Banasik

Protokolant st. sekr. sądowy Katarzyna Gątarek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 października 2016 r. w P.

sprawy z powództwa (...) **Spółdzielni Mieszkaniowej w Ż.**

przeciwko **E. R. , Z. R. , A. R. , M. W.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego Z. R.

od wyroku Sądu Rejonowego w Żyrardowie z dnia 18 grudnia 2015 r.

sygn. akt I C 533/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądzoną w punkcie I kwotę obniża do kwoty 2.044,97 (dwa tysiące czterdzieści cztery i 97/100) złotych, eliminując z rozliczenia odsetek ustawowych punkty I.11, I.13, I.14, a w zakresie punktu I.12 odsetki winny być liczone od kwoty 147,28 (sto czterdzieści siedem i 28/100) złotych, zasądzoną w punkcie III kwotę kosztów procesu obniża do 350 (trzysta pięćdziesiąt) złotych, oddala powództwo co do kwoty 623,48 (sześćset dwadzieścia trzy i 48/100) złotych, orzekając również na korzyść pozwanych M. W., A. R. i E. R. którzy wyroku nie zaskarżyli;

2. oddala apelację w pozostałej części i zasądza od Z. R. na rzecz (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w Ż. kwotę 435,50 (czteryście trzydzieści pięć i 50/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję.

Waclaw Banasik

IV Ca 577/16

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 15 kwietnia 2014 roku powód (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa w Ż. domagała się zasądzenia solidarnie od pozwanych M. R., A. R., E. R. i Z. R. kwoty 4.157,27 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od poszczególnych kwot wymienionych w pozycjach od 1 do 22. W uzasadnieniu żądania wskazano, że dochodzona pozwem kwota stanowi niezapłacone należności za dostawę wody i odprowadzanie nieczystości płynnych w okresie od 1 kwietnia 2012 r. do 31 grudnia 2013 r. Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 28 kwietnia 2014 roku w sprawie VI Nc-e 525005/14 Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Od powyższego nakazu zapłaty sprzeciw złożyli pozwani M. R., A. R., E. R. i Z. R. zaskarżając go w całości. Wnieśli o oddalenie powództwa wskazując, że pozew nie uwzględnia wszystkich wpłat i dodatków mieszkaniowych, a opłaty za

ciepłą wodę są zawyżone. Zgłosili również roszczenie wzajemne z tytułu nadpłaty należności za wodę. W odpowiedzi na sprzeciw, powód wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych kwot wskazanych w punktach 1-14 pozwu oraz o zasądzenie kwot wskazanych punktach 15-22 pozwu modyfikując roszczenie w tym zakresie w związku z dokonaniem wpłat przez pozwanych. W części dotyczącej zapłaty kwoty 1.187,03 zł powód cofnął powództwo.

W piśmie procesowym z dnia 12 marca 2015r. pozwani wycofali powództwo wzajemne.

Sąd Rejonowy w Żyrardowie wyrokiem z dnia 18 grudnia 2015 r. zasądził solidarnie od pozwanych Z. R., M. R., A. R. i E. R. na rzecz powoda (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w Ż. kwotę 2.668,45 zł. wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od następujących kwot:

1. od kwoty 124,26 zł od dnia 11 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty;
2. od kwoty 197,70 zł od dnia 11 maja 2012 roku do dnia zapłaty;
3. od kwoty 197,70 zł od dnia 11 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty;
4. od kwoty 100,76 zł od dnia 1 lipca 2012 roku do dnia zapłaty;
5. od kwoty 214,70 zł od dnia 11 lipca 2012 roku do dnia zapłaty;
6. od kwoty 214,70 zł od dnia 11 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty;
7. od kwoty 214,70 zł od dnia 11 września 2012 roku do dnia zapłaty;
8. od kwoty 214,70 zł od dnia 11 października 2012 roku do dnia zapłaty;
9. od kwoty 214,70 zł od dnia 11 listopada 2012 roku do dnia zapłaty;
10. od kwoty 67,62 zł od dnia 11 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty;
11. od kwoty 186,43 zł od dnia 11 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty;
12. od kwoty 194,71 zł od dnia 11 lutego 2013 roku do dnia zapłaty;
13. od kwoty 194,71 zł od dnia 11 marca 2013 roku do dnia zapłaty;
14. od kwoty 194,71 zł od dnia 11 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty;
15. od kwoty 9,92 zł od dnia 11 maja 2013 roku do dnia zapłaty;
16. od kwoty 41,54 zł od dnia 11 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty;
17. od kwoty 15,60 zł od dnia 11 lipca 2013 roku do dnia zapłaty;
18. od kwoty 15,60 zł od dnia 11 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty;
19. od kwoty 16,35 zł od dnia 11 września 2013 roku do dnia zapłaty;
20. od kwoty 16,35 zł od dnia 11 października 2013 roku do dnia zapłaty,
21. od kwoty 13,60 zł od dnia 11 listopada 2013 roku do dnia zapłaty;
22. od kwoty 7,39 zł od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty;

umorzył postępowanie w pozostałym zakresie; zasądził solidarnie od pozwanych Z. R., M. R., A. R. i E. R. na rzecz powoda (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w Ż. kwotę 700 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawą orzeczenia były następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

Pozwanej E. R. przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oznaczonego nr (...), przy ulicy (...) w Ż., który to lokal pozostaje w zasobach (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w Ż.. Wraz z pozwaną E. R. w lokalu zamieszkują stale Z. R., A. R. i M. R..

W 2011 r. na koncie lokalu zaksięgowano wpłaty za wodę w łącznej wysokości 6.054,29 zł. Suma należnych opłat za wodę w 2011r. wynosiła łącznie 10.527,89 zł, w związku z czym zadłużenie na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosiło 6.473,60 zł. W 2012 r. na koncie lokalu zaksięgowano wpłaty za wodę w łącznej wysokości 3.905,61 zł. Suma należnych opłat za wodę w 2012r. wynosiła łącznie 8.886,68 zł, w związku z czym zadłużenie na dzień 31 grudnia 2012r. wynosiło 4.981,07 zł. W 2013 r. na koncie lokalu zaksięgowano wpłaty za wodę w łącznej wysokości 1.012,90 zł. Suma należnych opłat za wodę w 2013 r. wynosiła łącznie 7.376,80 zł, w związku z czym zadłużenie na dzień 31 grudnia 2013r. wynosiło 6.363,90 zł. Wpłaty dokonane przez Komornika w sprawach egzekucyjnych Km 465/11 i Km 345/11 w okresie od kwietnia 2011 r. do czerwca 2012 r. nie stanowiły należności za wodę z okresu objętego pozwem. W dniu 24 maja 2012 r. pozwani dokonali wpłaty w kwocie 3.686,50 zł na poczet egzekucji w sprawie Km 465/11, która nie pomniejszyła ich zobowiązań za wodę w 2012 r. W 2014 r. pozwani zapłacili następujące kwoty: 216,90 zł (28 stycznia 2014 r.), 216,90 zł (28 lutego 2014 r.), 216 zł (29 marca 2014 r.) a po wniesieniu pozwu kwoty: 216 zł (28 kwietnia 2014 r.), 216,90 zł (7 maja 2014 r.) i 104,33 zł (w dniu 27 czerwca 2014 r.). Pozwana E. R. posiadała przyznany dodatek mieszkaniowy, który był w całości zaliczany na poczet czynszu. Powód ustalał należności za wodę i odprowadzanie ścieków na podstawie poniesionych kosztów ich zakupu od Przedsiębiorstwa (...) spółka z o.o. w Ż. według ilości zużytej przez pozwanych zgodnie ze wskazaniami wodomierza w lokalu pozwanych. Natomiast należności za podgrzanie wody zostały przez powoda naliczone na podstawie rzeczywiście ponoszonych kosztów koniecznych do podgrzania zimnej wody do parametrów ciepłej wody użytkowej od Przedsiębiorstwa (...) spółka z o.o. w Ż. i w oparciu o uchwały Rady Nadzorczej (...) ustalające stawki za zimną wodę i ścieki dla lokali opomiarowanych i nieopomiarowanych i stawki za podgrzanie wody. Budynek nr (...) przy ulicy (...) posiada odrębny licznik poboru ciepła, którego odczyty wskazują ilość zużytego ciepła do podgrzania zimnej wody oraz ciepła zużytego do ogrzania. Łączna wysokość należnych od pozwanych zaliczek w okresie od 1 kwietnia 2012 r. do 31 grudnia 2013 r. wynosiła 143.244,22 zł a łączna należność za ciepłą i zimną wodę w tym okresie wynosiła 143.112,27 zł.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w Ż. skierowane przeciwko pozwanym M. R., A. R., E. R. i Z. R. jest zasadne. Zobowiązanie pozwanych do zapłaty na rzecz powoda kwoty wskazanej w pozwie, wynika z art. 4 ust. 1¹ ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013r., poz. 1222). Odpowiedzialność pozwanych Z. R., A. R. i M. R. wobec powoda wynika natomiast z treści art. 4 ust. 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Powód przedstawił wyciągi z konta lokalu, z których bezspornie wynika, że w okresie objętym pozwem (1 maja 2011 r. – 31 grudnia 2013 r.) zadłużenie wynosiło 4.157,27 zł. Po uwzględnieniu wpłat dokonanych przez pozwanych w 2014 r. i zaliczonych zgodnie z treścią art. 451 § 1 k.c. zadłużenie wynosiło 2.668,45 zł. Opłaty, o których mowa w przepisie art. 4 ust. 6, wnosi się co miesiąc z góry do 10 dnia miesiąca. Statut spółdzielni może określić inny termin wnoszenia opłat, nie wcześniejszy jednak niż ustawowy (art. 4 ust. 6² w/w ustawy). Termin tego świadczenia okresowego jest w tym przypadku z góry określony, wobec tego roszczenie spółdzielni uzyskuje cechę wymagalności w tym terminie. W razie niespełnienia świadczenia w wymagalnym terminie dochodzi do zwłoki dłużnika, a spółdzielnia może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniosła żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (art. 481 § 1 k.c.).

Tak więc powodowi należą się odsetki ustawowe od należności, które nie zostały uiszczone w określonym przez przepis art. 4 ust. 6² ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych – terminie.

Postępowanie w zakresie żądania powoda zasądzenia kwoty przewyższającej kwotę 2.668,45 zł podlega umorzeniu. Zgodnie z przepisem art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego, aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. Pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa (art. 203 § 2 k.p.c.). W myśl zaś przepisu art. 355 § 1 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. W ocenie Sądu Rejonowego, cofnięcie pozwu w zakresie kwoty przewyższającej kwotę 2.668,45 zł w odpowiedzi na sprzeciw, a więc przed rozpoczęciem rozprawy nie narusza dyspozycji art. 203 § 4 k.p.c. Mając zatem powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów Sąd orzekł, jak w punkcie II wyroku. Jednocześnie uznać należy, że częściowe cofnięcie pozwu, wbrew stanowisku pozwanych, nie stanowiło zmiany powództwa. Zmiana powództwa (art. 193 k.p.c.), niedopuszczalna w postępowaniu uproszczonym (art. 505⁴ k.p.c.) ma miejsce tylko wówczas, gdy powód zmienia samo żądanie lub podstawę faktyczną żądania. Tymczasem powód nie wystąpił z nowym żądaniem, a ograniczenie powództwa nastąpiło w ramach tej samej podstawy faktycznej.

Nie znalazły potwierdzenia w materiale dowodowym niniejszej sprawy twierdzenia pozwanych jakoby powód nieprawidłowo ustalał wysokość opłat za podgrzanie ciepłej wody użytkowej dla pozwanych, a więc w sposób, który nie był adekwatny do kosztów zakupu ciepła. Ustalając wysokość zobowiązania pozwanych z tytułu opłat za wodę, Sąd I instancji oparł się przede wszystkim na uchwałach organów Spółdzielni, które to uchwały określiły wysokość opłat za podgrzanie wody, opłat za wodę, opłat za lokale, a nadto na fakturach wystawionych przez Przedsiębiorstwo (...) i zestawieniach do nich oraz fakturach wystawionych przez Przedsiębiorstwa (...) spółka z o.o. w Ż.. Sąd stwierdził również, że pozwani którzy nie kwestionowali wysokości opłat za zimną wodę i ilości zużytej wody, a podnosili, że stawka za podgrzanie wody jest zawyżona, nie zaferowali na tą okoliczność żadnych dowodów. Dowodem takim nie mogą być własne twierdzenia i wyliczenia pozwanych, sporządzone w oparciu o przyjęte przez siebie kryteria, i nie znajdujące odzwierciedlenia w dokumentach przedstawionych przez powoda. Z wyliczeń przedstawionych przez powoda, a obrazujących sposób wyliczenia kwoty dochodzonej pozwem tytułem niedopłaty za zużytą wodę nie wynikają okoliczności podnoszone przez pozwanych, a świadczące o zawyżaniu jednostkowych należności za podgrzanie wody. Wyliczenia te, wynikają z refakturowania przez powodową Spółdzielnię, w zasobach której znajduje się lokal zajmowany przez pozwanych, części kosztów energii cieplnej dostarczonej do węzła cieplnego w celu podgrzania wody zimnej i utrzymania jej w cyrkulacji. Zawyżenie jakoby stawek za podgrzanie wody przez spółdzielnię, nie zostało w żaden sposób wykazane przez pozwanego jakimkolwiek dowodem, chociażby w postaci przedstawienia Sądowi cennika danego dostawcy ciepła z lat 2011-2013.

Brak było więc uzasadnionych podstaw do uznania, aby wyliczenie zaległości w opłatach za wodę i ścieki zostało dokonane przez powoda w sposób nierzetelny. Wprawdzie jeżeli członek spółdzielni mieszkaniowej kwestionuje wysokość dochodzonych opłat eksploatacyjnych, ciężar dowodu ich prawidłowego ustalenia spoczywa na spółdzielni (tak Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 17 listopada 2004 r. (IV CK 215/04, Lex nr 284219), to jednak w ocenie Sądu Rejonowego powodowa Spółdzielnia w sposób nie budzący wątpliwości przedstawiła szczegółowe rozliczenia zaległości obciążających pozwanych. Pamiętać należy i o tym, że wnoszone w trakcie roku opłaty na pokrycie kosztów podgrzania wody mają charakter zaliczkowy, a powodowa Spółdzielnia – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa jest obowiązana rozliczyć te koszty po zakończeniu okresu rozliczeniowego. Nie ma w niniejszej sprawie dowodu, by Spółdzielnia z tego obowiązku nie wywiązywała się. Nie może świadczyć o tym protokół kontroli, na który powoływali się pozwani. W oparciu o ten dokument, który dotyczył prawidłowości stosowania urzędowych cen energii cieplnej dostarczonej do mieszkań w 1996r. nie można stwierdzić, że przyjęte przez pozwaną zasady rozliczania kosztów zużycia wody w okresie objętym pozwem są nieprawidłowe.

Podnoszone przez pozwanych twierdzenia odnośnie braku zaliczenia dodatku mieszkaniowego na poczet zadłużenia za wodę są bezzasadne. Z treści art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych wynika, że dodatek mieszkaniowy wypłaca się, w terminie do dnia 10 każdego miesiąca z góry, zarządcy domu lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny. Zarządca domu lub osoba, o której mowa w ust. 1, zalicza dodatek mieszkaniowy na poczet przysługujących lub rozliczanych za jej pośrednictwem należności za zajmowany

lokal mieszkalny (art. 8 ust. 3 ustawy o dodatkach mieszkaniowych). Powód zaliczał wypłacany mu dodatek mieszkaniowy na poczet przysługujących mu należności za zajmowany przez pozwanych lokal mieszkalny w zakresie opłat czynszowych, co zgodne jest z unormowaniem zawartym w art. 8 ust. 3 ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Wprawdzie w przepisie tym chodzi nie tylko o czynsz, ale i o pozostałe opłaty poza czynszem związane z eksploatacją lokalu mieszkalnego, ale przepis ten zdaniem Sądu Rejonowego pozostawia swobodę wyboru zarządcy budynku czy otrzymany dodatek zaliczyć na należność czynszowe czy też inne związane z eksploatacją lokalu, chyba, że zostanie złożone odmienne żądanie przeznaczenia dodatku, czego pozwani nie wykazali.

W ocenie Sądu w okolicznościach tej sprawy nie można w sposób uprawniony twierdzić, że dochodząc od pozwanych na drodze sądowej należności związanych z korzystaniem z lokalu powód wzbogaci się kosztem pozwanych. Podkreślenia wymaga, że oddalenie powództwa w sprawie niniejszej musiałoby w dalszej perspektywie przełożyć się na obciążenie kosztami zakupu ciepłej wody pobranej przez pozwanych innych spółdzielców. Nie jest bowiem tak, że powód dysponuje dodatkowymi zasobami na pokrycie określonych należności, przeciwnie – powód rozlicza pomiędzy osobami zajmującymi lokale znajdujące się w jednym bloku koszty faktyczne wygenerowane i pokrywa je z pobranych zaliczek, a w przypadku większego zużycia z dopłat spółdzielców. Konsekwencją uwzględnienia w całości zgłoszonego przez powoda powództwa jest obowiązek solidarnego poniesienia przez pozwanych kosztów procesu wyłożonych przez stronę powodową w niniejszej sprawie.

Do rozstrzygnięcia o kosztach procesu należnych stronie powodowej jako wygrywającej niniejszą sprawę zastosowanie ma przepis art. 98 § 1 i § 3, art. 99 i 105 § 2 k.p.c. Pozwani jako strona przegrywająca sprawę obowiązani są zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowej obrony. Na kwotę 700 zł kosztów procesu zasądzoną od pozwanych na rzecz powoda złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 100 zł, oraz wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w kwocie 600 ustalone w oparciu o § 6 pkt. 3 w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Apelację od tego wyroku złożył pozwany Z. R.. Zarzucił on Sadowi Rejonowemu naruszenie:

- art. 379 pkt.5 k.p.c. w związku z naruszeniem art.: 505⁴ § 1 k.p.c., art. 222 k.p.c., art. 394 § 1 pkt.1 k.p.c. oraz art.: 2, 8,32.1,45.1, 78, 83,176.1 Konstytucji RP poprzez nie wydanie postanowienia w sprawie wniosku o odrzucenie pozwu. Brak takiego postanowienia i nie odrzucenie pozwu uniemożliwiło jego zaskarżenie,

- art.2 8 32.1, 45.1, 83 Konstytucji RP dotyczące całego postępowania,

- prawa materialnego poprzez błędną interpretację lub niewłaściwe zastosowanie przepisów art. 45a ustawy z 10.04.1997 r prawo energetyczne (Dz.U Nr.153 póź. 1504 z 01.09.2003 r z p. zmianami), art. 4 ust.8 prawa spółdzielczego (Dz.U 2005 r Nr. 122 p.1024),

- przepisów prawa procesowego mających istotny wpływ na wynik sprawy- art. 3 k.p.c., art. 232 k.p.c., art. 227 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c., art. 244 § 1 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c., art. 6 k.p.c.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i odrzucenie pozwu, a także zasądzenie kosztów procesu za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo zasadna.

Przede wszystkim wskazać należy, że przedmiotem rozpoznania w sprawie niniejszej było rozliczenie należności za dostarczenie i podgrzanie wody do lokalu pozwanych za okres od 1 kwietnia 2012 r. do 31 grudnia 2013 r., co wynika wprost z uzasadnienia pozwu, a nie od 1 maja 2011 r. A zatem za zbędne uznać należy zawieranie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ustaleń co do okresu od 1 maja 2011 r do 31 marca 2012 r. Ponadto Sąd Rejonowy błędnie

odniósł rozliczenie odczytów zużycia wody, wpłacanych zaliczek i rzeczywistego kosztu zużycia wody, całego budynku położonego w Ż. przy ul (...) z karty 489 do zużycia wyłącznie pozwanych. Jest to oczywista omyłka uzasadnienia Sądu Rejonowego, nie wpływająca jednak na istotę rozstrzygnięcia.

W pierwszej kolejności odnieść się jednak należy, do zawartego w apelacji zarzutu nieważności postępowania z powodu pozbawienia pozwanych możliwości obrony ich praw. Apelujący zarzut ten wiąże z nierozpoznaniami przez Sąd I instancji wniosku o odrzucenie pozwu z powodu niedopuszczalnej w postępowaniu uproszczonym modyfikacji żądania objętego pierwotnym pozwem. Brak wydania takiego orzeczenia spowodował niemożność jego zaskarżenia (art. 222 k.p.c., w zw. z art. 394 1 pkt 1 k.p.c.). W jaki sposób ograniczenie zakresu żądania, poprzez częściowe cofnięcie pozwu, pozbawiło apelującego możliwości obrony jego praw, apelacja wprawdzie nie wyjaśnia, to i tak w postępowaniu Sądu Rejonowego w tym zakresie Sąd Okręgowy nie dostrzega takich uchybień, które miałyby wpływ na wynik sprawy.. Zawarty w art. 505⁴ § 1 k.p.c. zakaz przedmiotowej zmiany powództwa jest zakazem bezwzględny, co oznacza, że dotyczy zarówno zmiany żądania, jak i zmiany podstawy faktycznej żądania zgłoszonego w pozwie. W konsekwencji należy też przyjąć, że czynność procesowa powoda zmierzająca do przedmiotowej zmiany powództwa jest bezskuteczna nawet wtedy, gdy nowe żądanie nadaje się również do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym. Sąd Okręgowy, w składzie rozpoznającym apelację, stoi na stanowisku, dając pierwszeństwo wykładni celowościowej przed wykładnią językową, że dopuszczalna jest jednak zmiana powództwa polegająca na ograniczeniu żądania (częściowym cofnięciu powództwa). W takiej sytuacji sąd, zbadawszy cofnięcie pod kątem przesłanek określonych w art. 203, umorzy postępowanie w zakresie cofniętego żądania. Ograniczenie ilościowe dochodzonego roszczenia, przy niezmiętej podstawie faktycznej i prawnej powództwa, nie narusza bowiem żadnych praw pozwanego do podjęcia i kontynuowania skutecznej ochrony jego praw. Tak więc nie było w sprawie niniejszej podstaw do odrzucenia pozwu, a zatem nierozpoznanie przez Sąd Rejonowy, sformułowanego na rozprawie w dniu 22 kwietnia 2015 r. wniosku Z. R. o odrzucenie pozwu, w trybie art. 222 k.p.c. nie stanowiło uchybienia wpływającego na merytoryczne rozpoznanie sprawy.

Apelujący ma rację, zarzucając Sądowi Rejonowemu nieuwzględnienie wszystkich wpłat dokonywanych przez pozwanych na poczet należności za wodę za okres objęty pozwem. Sąd I instancji w żaden sposób nie wyjaśnił w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, dlaczego nie rozliczył w niniejszym postępowaniu, wpłat za styczeń, luty, marzec i kwiecień 2013 r., dokonanych przez E. R. dnia 31 lipca 2013 r. i 13 sierpnia 2013 r., na łączną kwotę 623,48 zł (karta 45, oryginały okazane na rozprawie w dniu 22 kwietnia 2015 r. – karta 433). Na dowodach wpłat widnieją konkretne wierzytelności, wskazane przez dłużnika i wierzyciela, które mają być zaspokojone, a zatem prawidłowo stosując przepis art. 451 § 1 k.c. należności te winny być zaliczone na zadłużenie za miesiące wskazane w dowodach wpłaty. Tak więc zasądzona przez Sąd Rejonowy kwota winna zostać pomniejszona o wpłaty na łączną kwotę 623,48 zł., do kwoty 2.044, 97 zł., zgodnie z wyliczeniem pozwanego, przedstawionym na rozprawie w dniu 22 kwietnia 2015 r. (karta 433) i w piśmie procesowym z dnia 8 kwietnia 2015 r. (karta 416).

Niezasadny jest również trzeci z kluczowych zarzutów apelacji – zawyżenia przez powoda opłat za podgrzanie wody. Wprawdzie nie sposób zgodzić się z Sądem Rejonowym, zarzucającym pozwanym niewykazanie błędności stosowanych w powodowej spółdzielni stawek za podgrzanie wody, jednakże ów błędny pogląd został przez ten sam sąd skorygowany, przez wskazanie, z powołaniem się na orzeczenie Sadu Najwyższego, że to na spółdzielni w razie sporu spoczywa ciężar przytoczenia i wykazania okoliczności uzasadniających wysokość opłat. Możliwość kwestionowania na drodze sądowej przez członka spółdzielni oraz osoby nie będące członkami, zobowiązane do uiszczania opłat eksploatacyjnych, ustalenia przez spółdzielnię jego zobowiązania z tego tytułu wynika z art. 4 ust. 8 u.s.m. Uprawnienie to nie jest uzależnione od uprzedniego uzyskania wyroku uchylającego uchwałę rady nadzorczej określającą zmianę wysokości opłat lub ustalającą ich wysokość. Można je realizować także w drodze zarzutu w procesie wytoczonym przez spółdzielnię o zasądzenie należności z tego tytułu, jednak wymaga to, co najmniej wskazania, w jakim zakresie uprawniony podmiot kwestionuje z tej przyczyny swoje zobowiązanie wobec spółdzielni z tego tytułu. Pozwani przedstawili sposób swego rozumowania, wskazując na celowość zastosowania proporcji z 1996 r. pomiędzy ceną 1 GJ energii cieplnej płaconej przez spółdzielnię dostawcy ciepła (23,21 zł.) z ceną podgrzania 1 m³ wody pobieraną od spółdzielców (5,31 zł.) i odniesienie jej do lat 2012 – 2013, przy znajomości ceny 1 GJ z tego okresu

– 49,25 zł. Taka prosta proporcja jest jednak zawodna, bez znajomości ilości potrzebnej energii do podgrzania 1m³ wody, a są to wielkości zmienne, zależne od wielu czynników, w tym od ilości zużywanej wody, sprawności urządzeń grzewczych, przesyłowych, szczelności, sposobu izolacji instalacji. Nie mniej jednak zgromadzony przez Sąd Rejonowy materiał dowodowy, w tym zestawienie faktur za zakup od przedsiębiorstwa przesyłowego energii cieplnej, kalkulacje zużycia wody przez pozwanych, obciążenia i płatności z tego tytułu dokonywane przez pozwanych, ogólny bilans budynku, w którym znajduje się lokal pozwanych, wskazują na prawidłowość przyjętych przez powoda stawek. Z dowodów tych wynika bowiem, że należność za podgrzanie wody, uiszczana przez powodową spółdzielnię na rzecz Przedsiębiorstwa (...), odpowiada należnością za podgrzanie wody pobieranym od spółdzielców i właścicieli lokali nie będących członkami spółdzielni. Najpełniej wynika to ze zbiorczego zestawienia odczytów (karta 489) – wartość podgrzania wody za okres objęty pozwem jest nieznacznie niższa od pobranych zaliczek, co wskazuje na prawidłową kalkulację stawek za wodę pobieranych od lokatorów. Świadczy to również o tym, że nie został naruszony przez Sąd Rejonowy przepis art. 45a Prawa energetycznego.

Sąd Rejonowy nie naruszył przepisu art. 3 k.p.c., art. 227 k.p.c. i art. 232 k.p.c., albowiem wszystkie dowody, niezbędne do prawidłowego rozpoznania sprawy zostały przez ten sąd zgromadzone, w tym objęte punktem 4 postanowienia dowodowego z dnia 7 września 2015 r.

Uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera wszystkie elementy konstrukcyjne, przewidziane art. 328 § 2 k.p.c., nie doszło zatem do pogwałcenia tego przepisu przez Sąd Rejonowy.

Naruszenie wskazanych w apelacji przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej nie zostało przez apelującego w żaden sposób wykazane. To samo dotyczy naruszenia przepisu art. 244 § 1 k.p.c.

Z podanych wyżej względów Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 378 § 2 k.p.c. również i na rzecz pozwanych, którzy wyroku nie zaskarżyli, z mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok. Zmiana ta dotyczy także orzeczenia o kosztach procesu, zawartego w punkcie III zaskarżonego wyroku. Skoro ostatecznie powód w połowie uległ swemu żądaniu - znaczna część należności, uzasadniająca częściowe cofnięcie pozwu przez powoda i oddalenie powództwa, wpłacona została przez dłużników przed tym zanim dowiedzieli się o złożonym przeciwko nim pozwie – to stosując zasadę z art. 100 zd. 1 k.p.c., powinni zwrócić powodowi jedynie połowę poniesionych przez niego kosztów za I instancję.

Orzeczenie o częściowym oddaleniu apelacji znajduje uzasadnienie w treści art. 385 k.p.c. Ponieważ w postępowaniu apelacyjnym pozwany Z. R. wygrał jedynie 23,5 % swego żądania, a przegrał w 76,5%, takie proporcje należy zastosować przy rozliczeniu kosztów procesu w II instancji, stosując art. 100 zd. 1 k.p.c. Na koszty te złożyła się opłata od apelacji – uiszczona przez apelującego 100 zł. i wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 600 zł., ustalone na podstawie § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.